

Leysasøla 4,00 kr.
54. árgangur

SOSIALURIN

frælsi
javnaður — brøðralag

Nr. 12 — Leygardagur 14. februar 1981

Resultaterne

FOR de politikere, som helt er holdt udenfor forhandlingerne om det resultat, lagmanden i spidsen for sit landsstyre kom hjem med fra Bruxelles, maa det af gode grunde være vanskeligt at bedømme, om resultatet nu er saa godt, som det kunne være. Lagmand Pauli Ellefsen forsikrede Lagtingets medlemmer om, at noget gunstigere resultat var utænkeligt.

Lagmanden kunne fornuftigvis ikke sige noget andet, eftersom det resultat, han vendte hjem med fra Bruxelles, var en frugt af hans egen indsats til fordel for dette resultat. Ingen kunne vel forlange af lagmanden, at han mødte frem med en overenskomst, om hvilken han selv uopfordret erklærede, at resultatet var ikke godt, fordi han manglede evner til at faa noget bedre ud af forhandlingerne.

Det ville have lydt usædvanligt, hvis lagmanden var kommet med en saadan besked om bekendelse, men havde han gjort det, aabent og ærligt, ville der ikke være tvivl om, at ingen i dette land ville tvivle paa hans troværdighed, og det ville have været lettere at tilgive ham, at han igen aabnede færøske farvande indenfor de vundne 200 sømils grænse for Færøerne ind til 12 sømile for fremmede trawlerflaader imod omtrent tilsvarende indrømmelser for færøske fiskere i Fællesmarkedshavene.

Det tjener til undskyldning for lagmandens ubegrænsede tilfredshed med sine egne fortræffeligheder som forhandler med Fællesmarkedet, at det ikke har skortet paa anerkendelse fra egne politiske partnere. Selv fra medansvarlige politikere indenfor landsstyret, som ellers opfatter resultatet af forhandlingerne med Fællesmarkedet som noget nær forræderi imod vitale færøske fiskerinteresser, som J. Sundstein.

Men naar lagtingspartier, som staar udenfor landsstyrepartierne og som faar saa lidt som overhovedet muligt at vide om, under hvilke betingelser, drøftelserne i Bruxelles er foregaaet, drister sig til at ytre tvivl om, hvorvidt frugten af disse forhandlinger nu er dyre eller billige, saa mønstrer lagmanden musklerne i deres fulde omfang og erklærer disse lagtingsmedlemmer for komplette idioter, som ikke har forstået paa noget som helst. Til at rakke ned paa partiordførere fra oppositionen har lagmanden uforlignelige evner. Derom tjener lagtingsdebatten om overenskomsten med Fællesmarkedet til at overbevise tilhørerne til overflod.

Men naar formanden for et af landsstyrepartierne, som tillige har faaet betroet det krævede hverv som formand for Lagtinget J. Sundstein spagfærdig kritiserer den overenskomst, som lagmanden bringer hjem til Færøerne fra Bruxelles, saa har tonen en anden lyd: denne kritiker indenfor murene bliver nænsomt omtalt og modsagt, men han faar ikke af lagmanden slynget i ansigtet, at han er idiot, blot nænsomt gjort opmærksom paa, at han er faret vild.

Forklaringen paa, at lagmanden gør forskel paa den kritik, som partierne udenfor landsstyret har rettet mod overenskomsten med Fællesmarkedet og den, som medlemmer, som hører til landsstyre-fællesskabet, har fremsat, skyldes helt enkelt, at en af betingelserne for landsstyrets dannelse i sin tid var, at J. Sundstein skulle være formand for Lagtinget og Hilmar Kass for dets markedsudvalg, næglestillinger i landsstyresammensætningen, og disse vil røgte deres næglestilling — indenfor landsstyresammensætningen til det yderste — til fordel for eget parti.

Naar lagtingsvalget kommende vinter er overstaet, kan det meget vel ske, at der kommer artige afsløringer frem fra det etaarige politiske samarbejde med det sambandske regeringsparti og de partier Kass og Sundstein først og fremmest repræsenterer. Den danske humorist Robert Storm Petersen bemærkede en gang, at «det er svært at spaa — især om fremtiden». En billig fløvs maaske, men dog ikke uden mening. Her skal der ikke spaa om fremtiden, men det skulle være mærkeligt om formændene for Lagtinget og dets markedsudvalg efter valget i november i aar fremdeles skulle blive Sundstein og Kass, aldeles uanset om lagmanden fortsat skulle blive Pauli Ellefsen.

(si eisini s. 7).

Fóðra neyt við svartkjafti

Ætlar at byggja hotel á Eiði

síða 5

síða 5

Eitt alment føroyskt sjónvarp nýtist ikki at skula kosta nógv

Eyðun Andreassen: — Neyðugt við føroyskum týðingum og innihaldi. Hvør vildi havt eitt útvarp uttan føroyskt tíðindi?

— Tá Útvarp Føroya byrjaði at senda fyri 25 árum síðani var tað ein viss mótstøða imóti, at útvarpið skuldi hava føroyskar tíðindasendingar. Fólk hildu, at hetta fór at vera ov dyrt — og meintu, at vit eins væl kundu lurta eftir teimum norsku og donsku tíðindunum.

Gongdin bleiv tann, at vit fingi føroyskar tíðindasendingar, og í dag eru flest øll fólk samd um, at tað hevur stóran týðning, at vit hava hesar sendar á føroyskum.

Í dag ger so júst sami principiella spurningurin seg galdandi, tá vit tosa um føroyskt ella útlendskt sjónvarp.

Nakað soleiðis málber Eyðun Andreassen fólkalivsfrøðingur seg, tá hann helt fyrilestur í Havn um sjónvarpsspurningin.

Hetta var triðji fyrilesturin hjá Eyðun Andreassen, sum arbeiddi við eini kanning um afnið av sjónvarpi í Føroyum.

Eyðun Andreassen tók dømið við tíðindasendingunum í Útvarpinum sum eitt prógv um, at vit veruliga eisini ynskja føroyskar sendingar í sjónvarpinum.

Hann visti á, at um vit høvdu ynskt biligari sendingar í útvarpinum, so hevði útvarpið havt møguleikar at koyrt t.d. lídnar danskar sendingar.

— Hetta er ikki gjørt, og eri eg ikki í iva um, at vit eru glað fyri, at so hevur verið, legði Eyðun Andreassen aftrat.

Føroyskar týðingar

Við hesum samanberingum ynskti Eyðun Andreassen at gera vart við, at vit

eiga at seta pening av til at gera føroyskar týðingar av t.d. donskum barnasendingum og útlenskum programum og filmum. Eisini eiga vit at gera føroyskar barnasendingar.

Eyðun Andreassen segði, at tað er ikki rætt bert at tosa um at eitt føroyskt sjónvarp verður ov dyrt.

— Eg haldi ikki, at argumentið um, at tað er ov dyrt at gera eitt alment føroyskt sjónvarp er haldgott, segði hann og visti á, at tað í dag er gjørligt at fáa biliga og góða tekniska útgjöld til at gera sendingar við hampuliga góðum kvaliteti.

Útviklingurin aðra staðni innan sjónvarps-teknikk er so stórur, at vit vera ikki forir fyri at fylgja við. Men tá kunnu vit so kortini gera eitt gott føroyskt sjónvarp.

Spurnarbløð

Hann greiddi annars frá teimum kanningum, hann

Eyðun Andreassen, fólka-minnisfrøðingur: — Vit mugu hava føroyskar týðingar í sjónvarpinum

hevur gjørt nú í eina tíð. Hann lýsti gongdina, síðani sjónvarpið kom og greiddi frá úrslitunum av teimum spurnarbløðum, sum fólk hava svarað uppá.

Eyðun Andreassen segði, at tað upprunliga ikki var nakað krav frá fólki at

sjónvarpið skuldi koma. Tað var ein litil bólkur sum hevði serligan áhuga fyri hesum m.a. handilsfólk. Tá so sjónvarpið var komið høvdu fólk stóran áhuga fyri tí. Hann legði aftrat, at fólk helst roknað við, at sjónvarpið fór at koma.

Av teimum spurdu ynsktu 41%, at tað almenna skal reka eitt føroyskt sjónvarp, meðan 25% søgdu, at eitt privat felag skuldi gera tað. Her var tó ikki tikið við, hvat kostnaðurin fór at vera av einum privatum ella einum almennum sjónvarpi.

Hvat viðvíkti teimum føroysku sendingunum í sjónvarpinum, sum ynsktu fólk fleiri av hesum.

Eyðun Andreassen visti annars í sínum fyrilestri á, at hann ongantíð hevur hoyrt fólk tosa við álvara um hvat sjónvarpið er, hvørjar avleiðingar og hvør týðningurin er av tí. Hann eftirlýsti stóri almennum áhuga sjónvarpstálinum.